

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

15.09.2021

Lēmums Nr. 4-02/88
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
nepiemērošanu

Adresāts:

Ventspils pilsētas dome, adrese: Jūras iela 36, Ventspils, LV-3601;
e – pasts: dome@ventspils.lv

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgā attīstības programma 2021.– 2027. gadam (turpmāk – Programma).

Izvērtētā dokumentācija:

Ventspils pilsētas domes¹ (turpmāk – Izstrādātāja) 2021. gada 26. augusta vēstule Nr. 1-44/603 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgajiem attīstības plānošanas dokumentiem”, Iesniegums “Par plānošanas dokumenta Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgās attīstības programmas 2021.– 2027. gadam izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Ventspils pilsētas domes 2021. gada 25. marta lēmums Nr. 49 “Par Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgās ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgās attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu” un Ventspils novada domes 2021. gada 25. marta lēmumu (protokols Nr. 81, 8. §) “Par Ventspils novada un Ventspils valstspilsētas kopīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Ventspils novada un Ventspils valstspilsētas kopīgās attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu” (turpmāk kopā saukti – Lēmumi) ar apstiprinātiem darba uzdevumiem (turpmāk – Darba uzdevumi), Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Kurzemes RVP) 2021. gada 27. jūlija vēstule 11.2/2634/KU/2021 “Par Ventspils valstspilsētas un ventspils novada attīstības plānošanas dokumentiem”, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) vēstule Nr. 4.8/3918/2021–N “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību” un Veselības inspekcijas 2021. gada 5. augusta vēstule Nr. 4.6.1.-1./24312 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgajiem attīstības plānošanas dokumentiem”.

¹ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Ventspils pilsēta ir noteikta kā valstspilsēta.

Izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātāja uzskata, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) plānošanas dokumentiem nav nepieciešams.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tāda plānošanas dokumenta sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai (Vides pārraudzības valsts birojs, – turpmāk Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 26. augustā Birojā saņemta Izstrādātājas 2021. gada 26. augusta vēstule Nr. 1–44/603 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgajiem attīstības plānošanas dokumentiem*” un Iesniegums, kurā norādīts, ka saskaņā ar Lēmumiem ir uzsākta Programmas un Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgās ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam (turpmāk – Stratēģija) izstrāde.
3. Informācija Iesniegumā sniegta par abiem plānošanas dokumentiem, ņemot vērā to saistību un to, ka tie tiek izstrādāti paralēli. Atbilstoši Iesniegumam:
 - 2.1. Programma un Stratēģija tiks izstrādāta, ņemot vērā Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam, Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam, Ventspils pilsētas attīstības programmas 2021.–2027. gadam 1. redakcijā un Ventspils novada attīstības programmā 2020.–2026. gadam definētos uzstādījumus, kā arī šādus dokumentus: aktuālie Eiropas Parlamenta un Reģionu komitejas politikas dokumenti, nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti, Baltijas jūras reģiona stratēģija, Kurzemes plānošanas reģiona plānošanas dokumenti, Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību aktuālie plānošanas dokumenti.
 - 2.2. Saskaņā ar esošās Ventspils pilsētas attīstības programmas 2021.–2027. gadam Investīciju plāna projektu laika periodā no 2021.–2022. gadam plānots īstenot Eiropas Savienības līdzfinansētu projektu “*No atkritumiem iegūtā kurināmā reģenerācijas iekārtu izbūve Ventspilī, Talsu ielā 69*”. Plānotā iecere paredz reģenerācijas iekārtu un saistīto inženierkomunikāciju būvniecību, lai no reģenerēta no atkritumiem iegūta kurināmā ražotu siltumenerģiju un elektroenerģiju.² Minētajai iecerei jau ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Likumu, par tā ietvaros izstrādāto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu Birojs 2018. gada 30. oktobrī izdevis atzinumu³.
 - 2.3. Viens no lielākajiem izaicinājumiem esošās Ventspils novada attīstības programmas 2020.–2026. gadam ietvarā ir saistīts ar ūdenssaimniecības un inženiertehniskās infrastruktūras uzlabošanu Ventspils novada teritorijā. Tāpat Ventspils novada attīstības programmā 2020.–2026. gadam lielāks uzsvars ir likts uz Baltijas jūras piekrastes apsaimniekošanu un problēmu risināšanu, kas ir ticis uzsvērts no sabiedrības un atbildīgo institūciju puses.

² <http://vlk.lv/projekts-naik/>

³ http://vlk.lv/wp-content/uploads/Atzinums_5_04_14_.pdf

- 2.4. Ventspils pilsētai ir apstiprināts Dabas aizsardzības plāns *Natura 2000* teritorijai – dabas liegumam “*Būšnieku ezera krasts*”. Ventspils pilsētas esošās attīstības programmas 2021.–2027.gadam Investīciju plāna projektā ir plānota aktivitāte, kurai ir iespējama ietekme uz *Natura 2000* teritoriju – putnu novērošanas torņa izbūve. Ventspils pilsētā ir divi ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi: Staldzenes stāvkrasts un Dampēļu atsegums.
- 2.5. Gandrīz visas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Ventspils novadā, izņemot dabas liegumu – “*Puzes smilšu krupja atradne*” un dabas pieminekļus, ir Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās teritorijas (*Natura 2000*). Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Ventspils novadā: Moricsalas dabas rezervāts; dabas parki “*Abavas senleja*” un “*Užavas lejtece*”, dabas liegumi “*Ances purvi un meži*”, “*Druviņu tīrelis*”, “*Klāņu purvs*”, “*Krojas meži*”, “*Nagļu un Ansiņu purvs*”, “*Oviši*”, “*Pelcīšu purvs*”, “*Piešdanga*”, “*Platenes purvs*”, “*Pluču tīrelis*”, “*Popes zāļu purvs*”, “*Puzes smilšu krupja atradne*”, “*Rakupes ieleja*”, “*Sārnates purvs*”, “*Stiklu purvi*”, “*Tīšezers*”, “*Užava*”, “*Viskūžu sala*”, kā arī dabas pieminekļi: “*Grīžu Velna beņķis*”, “*Lagzdenes parks*”, “*Leču parks*”, “*Popes muižas alejas*”, “*Tārgales parks*”, “*Zlēku parks*”, “*Zūru muižas aleja*” un Aizsargājamā jūras teritorija Irbes šaurums. Ventspils novada attīstības programma 2020.–2026. gadam tika izstrādāta atbilstoši normatīvo aktu prasībām un plānošanas dokumentā nav plānotas rīcības, kuras īstenojot negatīvi tiks ietekmētas *Natura 2000* teritorijas. Jebkura jauna plānotā darbība, kurai var būt ietekme uz *Natura 2000* teritoriju, tiks vērtēta atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*” prasībām.
3. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Iesniegumam pievienotas:
- 3.1. VVD Kurzemes RVP 2021. gada 27. jūlija vēstule 11.2/2634/KU/2021 “*Par Ventspils valstspilsētas un ventspils novada attīstības plānošanas dokumentiem*”. VVD Kurzemes RVP atzīmējusi, ka Izstrādātāja iesniegtajos dokumentos par Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada attīstības plānošanas dokumentiem nenorāda, ka tie ieviestu jaunus aspektus, kas varētu apdraudēt vidi un cilvēku veselību. Tomēr VVD Kurzemes RVP vērsusi uzmanību uz to, ka īpaši aizsargājamās dabas teritorijas pārklāj ievērojamu Ventspils novada teritorijas daļu, tādēļ, lai izvērtētu plānošanas dokumentu iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* teritorijām, būtu nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu Programmai un Stratēģijai.
- 3.2. DAP administrācija vēstule Nr. 4.8/3918/2021–N “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, kurā DAP administrācija paudusi viedokli, ka kopumā piekrīt Izstrādātājas viedoklim, ka Stratēģijai un Programmai nav nepieciešams piemērot Stratēģisko novērtējumu. Vienlaicīgi DAP administrācija papildus atzīmējusi: “*gadījumā, ja kāda no plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un rīcībām atbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.² pantā (Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriji) minētajiem kritērijiem un nav iekļauta Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015.–2030.gadam (Vides pārraudzības valsts biroja 2014.gada 15.janvāra lēmums Nr.2 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu”)*”, Ventspils novada attīstības programmā 2020.–2026. gadam, Ventspils pilsētas attīstības programmā 2021.–2027. gadam, Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada pašvaldības kopīgajiem attīstības plānošanas dokumentiem saskaņā ar Ministru

kabineta 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" noteiktajām prasībām nepieciešams veikt ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu".

3.3. Veselības inspekcijas 2021. gada 5. augusta vēstule Nr. 4.6.1.–1./24312 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgajiem attīstības plānošanas dokumentiem". Veselības inspekcija konstatē, ka, kopīgā Stratēģija un kopīgā Programma tiks izstrādāta, pamatojoties uz šādiem Ventspils pilsētas un Ventspils novada attīstības plānošanas dokumentiem: Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, Ventspils pilsētas attīstības programmas 2021.–2027. gadam 1. redakcija (gala versiju plānots apstiprināt 2021. gadā) un Ventspils novada attīstības programma 2020.–2026. gadam. Veselības inspekcija norāda uz aspektiem, kas jāņem vērā, izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus, tai skaitā: atbilstoša dzeramā ūdens kvalitātes un peldvietu ūdens kvalitāti nodrošināšana, ražošanas uzņēmumus attīstība, transporta infrastruktūras attīstība, vēja parku attīstība, pilsētas infrastruktūras attīstība. Pamatojoties uz minēto, Veselības inspekcija uzskata, ka Stratēģiskais novērtējums jāveic, ja dokumenti paredz tādu objektu attīstību vai radīšanu, kas radīs gaisa un ūdens piesārņojumu, smaku un trokšņa piesārņojumu, kā arī radīs būtiskas izmaiņas vizuāli uztveramajā ainavā iedzīvotāju dzīves vietas tuvumā.

4. Atbilstoši Darba uzdevumam Stratēģijas un programmas izstrādei noteikti uzdevumi, tostarp:

4.1. noteikt Ventspils novada un Ventspils valstspilsētas kopīgo vīziju (kopīgo ilgtermiņa attīstības redzējumu), kopīgos ilgtermiņa stratēģiskos mērķus, kopīgās ilgtermiņa prioritātes un kopīgo telpiskās attīstības perspektīvu;

4.2. noteikt Ventspils novada un Ventspils valstspilsētas vidēja termiņa kopīgus stratēģiskos uzstādījumus, kopīgus uzraudzības rādītājus un kopīgus projektus;

4.3. noteikt un iekļaut kopīgus projektus pašvaldību rīcību un investīciju plānos;

4.4. izvērtēt un ņemt vērā Kurzemes plānošanas reģiona spēkā esošos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus un to vietējo pašvaldību spēkā esošus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, ar kurām robežojas Ventspils novads un Ventspils valstspilsēta;

4.5. izstrādājot Stratēģiju un Programmu, apzināt un ņemt vērā iepriekš izstrādātos Ventspils novada un Ventspils valstspilsētas plānošanas dokumentus, jau uzsāktos un iepilnātos infrastruktūras projektus;

4.6. nodrošināt sabiedrības pārstāvju līdzdalību Stratēģijas un Programmas izstrādē, veicot iedzīvotāju anketēšanu, iesaistot darba grupās un sabiedriskajās apspriedēs, atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumos Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" noteiktajam.

5. Programma un Stratēģija nav ietvertas to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumā sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē turpmāk minēto:

5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta

(1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība un kuri saistīti ar teritoriju plānošanu, ja tie ietver pamatnosacījumus šā likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī, ja to īstenošanai var būt būtiska ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*).
- 5.3. No iepriekš minētā izriet, ka lielā mērā to, vai plānošanas dokumentam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, nosaka gan plānošanas dokumenta būtība (plānošanas saturs un risinājumi), gan joma vai teritorija, attiecībā uz kuru plānošanas dokuments izstrādāts (ar to saistītās vides problēmas). Šādā kontekstā Birojs secina, ka Programmu un Stratēģiju ir paredzēts izstrādāt kā jaunus plānošanas dokumentus šādām teritoriālām vienībām: Ventspils valstspilsētai un Ventspils novadam, ņemot vērā iepriekšējos plānošanas periodos attiecīgajām administratīvajām vienībām jau paredzēto.
- 5.4. Izvērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju par iepriekš veiktiem novērtējumiem attiecībā uz attīstības programmām, kuras paredzēts ņemt vērā jaunās Programmas izstrādē, Birojs konstatē, ka ar jauno plānošanas dokumentu plānots apzināt un lielā mērā ņemt vērā (turpināt) līdzšinēji noteiktos attīstības projektus. Šādā kontekstā secināms:
 - 5.4.1. Programma nav teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas nozīmīgi ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c. apakšpunkts). Vienlaikus Programmā tiek definētas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums, lai sasniegtu Stratēģijā izvirzītos stratēģiskos mērķus. Programma ir plānošanas dokuments, ko apstiprina vietējā pašvaldība, un tās realizācija var notikt atbilstoši spēkā jau esošajiem hierarhiski augstākiem pašvaldības plānošanas dokumentiem, proti ilgtspējīgai attīstības stratēģijai un teritorijas plānojumam.
 - 5.4.2. Secināms, ka Ventspils novada teritorijas plānojumam 2014.–2026. gadam un Ventspils pilsētas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gada grozījumiem iepriekš jau veikts Stratēģiskais novērtējums un izstrādāti Vides pārskati, par ko Birojs izsniedzis atzinumus: Ventspils novada teritorijas plānojumam 2014.–2026. gadam – Biroja 2015. gada 11. marta atzinums Nr. 3⁴ un Ventspils pilsētas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gada grozījumiem – Biroja 2012. gada 28. februāra atzinums Nr. 6⁵. Vienlaicīgi Ventspils novada teritorijas plānojumam 2014.–2026. gadam ir izstrādāti grozījumi, kuriem arī ir piemērots Stratēģiskais novērtējums (saskaņā ar Ventspils novada domes 2021. gada 27. maija lēmumu (protokols Nr. 85, 4.§) “*Par Ventspils novada teritorijas plānojuma grozījumu 1. redakcijas nodošanu publiskajai*”

⁴ Atzinums pieejams: <https://www.vpvp.gov.lv/lv/atzinumi>

⁵ Atzinums pieejams: <https://www.vpvp.gov.lv/lv/atzinumi>

apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai” publiskajai apspriešanai nodota Ventspils novada teritorijas plānojuma 2014.–2026. gadam grozījumu 1.0 redakcija un vides pārskata projekts⁶).

- 5.4.3. Arī attiecībā uz attīstības programmām konstatējams, ka Stratēģiskais novērtējums veikts Ventspils novada attīstības programmai 2020.–2026. gadam (Biroja 2020. gada 28. februāra atzinums Nr. 4–03/6)⁷, bet Ventspils pilsētas attīstības programmai 2021.–2027. gadam tas piemērots ar Biroja 2021. gada 6. aprīļa lēmumu Nr. 4–02/28 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”⁸. Tāpat Birojs 2020. gada 14. aprīlī pieņēmis lēmumu Nr. 4–02/21 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmai 2021. – 2027. gadam⁹.
- 5.5. Izvērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju par iepriekš veiktiem novērtējumiem attiecībā uz ilgtspējīgas attīstības stratēģijām, kuras paredzēts ņemt vērā jaunās Stratēģijas izstrādē, Birojs konstatē, ka ar jauno plānošanas dokumentu plānots apzināt un lielā mērā ņemt vērā (turpināt) līdzšinēji noteiktos attīstības virzienus. Šādā kontekstā secināms:
- 5.5.1. Ilgtspējīga attīstības stratēģija ir teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas nozīmīgi ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c. apakšpunkts).
- 5.5.2. Šādā aspektā Birojs konstatē, ka nedz Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam (Biroja 2013. gada 16. decembra lēmums Nr. 58 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu”), nedz Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam (Biroja 2014. gada 22. maija lēmums Nr. 31 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu”) netika veikts Stratēģiskais novērtējums, līdz ar to, izstrādājot minētos plānošanas dokumentus, Ventspils pilsētas un Ventspils novada teritorijās paredzētā ilgtermiņa telpiskās attīstības ietekme uz vidi un cilvēku veselību netika vērtēta¹⁰.
- 5.5.3. Tāpat Stratēģiskais novērtējums līdz šim nav bijis veikts Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijai (Biroja 2014. gada 15. janvāra lēmums Nr. 2 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu” stratēģijai 2015.– 2030. gadam¹¹, Biroja 2021. gada 11. augusta lēmums Nr. 4–02/79 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu”¹². 2015.– 2030. gadam aktualizācijai).
- 5.6. Ņemot vērā minēto, attiecībā uz Programmu un Stratēģiju ir konstatējami būtiski atšķirīgi apstākļi saistībā ar ietekmes uz vidi vērtējumu iepriekšējos plānošanas periodos. Tādēļ, izlemjot jautājumu par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, izdarāmi arī atšķirīgi apsvērumi. Minētais pamato to, kādēļ Birojs jautājumu par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību Programmai un Stratēģijai izlemj atsevišķi, izdodot divus lēmumus.

⁶ Paziņojums pieejams tīmekļvietnē: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/jaunumi?category%5B461%5D=461>

⁷ Atzinums pieejams: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/atzinumi>

⁸ Lēmums pieejams tīmekļvietnē: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/lemumi>

⁹ Lēmums pieejams tīmekļvietnē: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/lemumi>

¹⁰ Lēmumi pieejami tīmekļvietnē <https://www.vpvb.gov.lv/lv/lemumi>

¹¹ Lēmumi pieejami tīmekļvietnē <https://www.vpvb.gov.lv/lv/lemumi>

¹² Lēmumi pieejami tīmekļvietnē <https://www.vpvb.gov.lv/lv/lemumi>

6. Novērtējis Izstrādātājas Iesniegumā sniegto informāciju par Programmu, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētajā gadījumā Programmai Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
 - 6.1. Caurlūkojot plānošanas teritorijai izstrādātos un spēkā esošos plānošanas dokumentus, no kuriem lielākajai daļai jau bijis veikts Stratēģiskais novērtējums, secināms, ka, izstrādājot Programmu nākamajam plānošanas periodam, ir paredzēts izvērtēt un ņemt vērā jau noteiktos attīstības virzienus, investīciju prioritātes un uzsāktos vai daļēji īstenotos projektus. Pēc būtības tas nozīmē, ka ar plānošanas dokumentu paredzēts izsvērt jau iepriekšējā plānošanas periodā noteikto un izvērtēto mērķu un prioritāšu aktualitāti, ja nepieciešams, precizējot attīstības virzienus.
 - 6.2. Iesniegumā norādīts uz plānošanas teritorijā paredzētu darbību (no atkritumiem iegūtā kurināmā reģenerācija), kam iepriekš jau bijis veikts ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši Likuma prasībām, kā arī attīstības virzieniem, kam līdz šim jau ir veikts Stratēģiskais novērtējums atbilstoši Likuma prasībām. No Iesnieguma neizriet, ka Programmas izstrādes mērķis būtu būtiski mainīt iepriekš jau novērtētos plānošanas risinājumus, ieplānot jaunas līdz šim nevērtētas darbības, kas atbilstu Likuma 3. divi *prim* pantam un 1., 2. pielikumā noteiktajām darbībām, kas atstātu ilgstošu ietekmi uz vidi.
 - 6.3. Līdz ar to, vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, nav konstatējams, ka plānošanas dokuments būtu pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, ņemot vērā priekšnoteikumus paredzēto darbību (ar būtisku ietekmi uz vidi) īstenošanai. Viens no būtiskiem attīstības plānošanas jautājumiem šādā kontekstā ir novada teritorijas atrašanās Baltijas jūras piekrastē, attiecībā uz kuru arī Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam noteic, ka teritorijas attīstīšana un interešu sabalansēšana šajā nacionālo interešu telpā tiek definēta kā prioritāte. Vienlaikus nav konstatējams, ka ar konkrētā plānošanas dokumenta izstrādi šajā teritorijā tiktu paredzētas jaunas darbības ar telpisku piesaisti, kā arī aizsargjoslu jautājums būs risināms jau teritorijas plānojuma līmenī. Ņemot vērā to, ka Stratēģiskais novērtējums iepriekš jau bijis veikts vai ir paredzēts veikt pilsētas un novada plānošanas dokumentiem dažādos līmeņos, kā arī to, ka tāds tiek veikts Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmai 2021. – 2027. gadam un ir paredzēts saglabāt attīstības principu pēctecību, nav konstatējams, ka ar Programmas izstrādi varētu tikt paredzētas būtiskas vides stāvokli ietekmējošas izmaiņas, ja tās salīdzinātu ar iepriekš plānoto (un vērtēto), (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. – e. apakšpunkts). Tāpat nav konstatējams, ka plānošanas teritorijā specifisko vides problēmu risināšanai būtu paredzētas būtiskas jaunas ievirzes, ja tās salīdzina ar reģionam raksturīgo attīstības virzienu un prioritāšu ietvaru, kas Stratēģiskajam novērtējumam jau pakļaujamas plānošanas reģiona līmenī.
 - 6.4. Vadoties no Birojā sniegtās informācijas, plānošanas dokumenta īstenošanai nebūs būtiskas negatīvas ietekmes uz īpaši aizsargājamam dabas teritorijām ar nosacījumu, ka tiek ievēroti izvirzītie nosacījumi un normatīvajos aktos noteiktā kārtība. Piesardzību saistībā ar minēto ir izteikusi VVD Kurzemes RVP, vienlaikus DAP administrācija atbilstoši savai kompetencei secinājusi, ka Stratēģiskais novērtējums šajā kontekstā būtu nepieciešams tad, ja Programmā būtu paredzētas jaunas darbības un ievirzes, kas jau nav vērtētas citos plānošanas dokumentos. Līdz ar to nav konstatējams, ka Programma – veidā kā tās ietvars un risinājumi tiek raksturoti Iesniegumā – atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentiem, kam Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams saistībā ar aizsargājamām dabas vērtībām, un nav indikāciju, ka būtu sagaidāma būtiska un

negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām vides teritorijām (Likuma 23. divi *prim* panta 3., 4. punkts).

- 6.5. Vadoties no pieejamās informācijas, Birojs arī nekonstatē, ka Programmas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar pārrobežu ietekmi (starpvalstu aspektā), jo par jauniem nozīmīgiem projektiem ar pārrobežu ietekmi Iesniegumā informācija nav sniegta, tāpat nav konstatējams, ka Programmas izstrāde un īstenošana varētu būt saistīta ar nozīmīgiem avāriju riskiem un summārām ietekmēm. Tomēr, ja plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tiek identificētas/plānotas jaunas (iepriekš nevērtētas) darbības, kas saistītas ar Likuma 1. un/vai 2. pielikumā iekļauto darbību īstenošanu, vai citas darbības ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi vai dabas vērtībām, pašvaldībai atkārtoti jākonsultējas ar VVD Kurzemes RVP un, ja nepieciešams, DAP administrāciju par nosacījumiem un Stratēģiskā novērtējuma procedūras nepieciešamību.
7. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs uzskata, ka Stratēģiskā novērtējuma veikšana Programmai konkrētajā gadījumā nav nepieciešama un tās veikšana neizriet arī no lietderības un samērības apsvērumiem – to nepieprasa kā obligāti veicamu spēkā esošie normatīvie akti un tā nepieciešamība neizriet arī no vērtējuma par iespējamo vides problēmu un ietekmes uz vidi būtiskumu, kas veicams saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem. Biroja ieskatā pie nosacījuma, ja plānošanas dokumenta īstenošana neparedz nozīmīgus jaunus attīstības virzienus un plānus ar papildus būtisku negatīvu ietekmi, kas jau nebūtu izvērtēti, kā arī nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Programmu, tiks ievēroti institūciju sniegtie nosacījumi, publiskās apspriešanas laikā saņemtās institūciju atzinumu rekomendācijas un spēkā esošie normatīvie akti – sagaidāmo ietekmi ir iespējams identificēt, samazināt un novērst arī ar citiem vērtēšanas instrumentiem.
8. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgā attīstības programmai 2021.– 2027. gadam (Programmai) Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Aizsargjoslu likums;
- Likums “*Sugu un biotopu aizsardzības likums*”;
- Likums “*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*”;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas 2021. gada 26. augusta vēstuli Nr. 1–44/603 “*Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgajiem attīstības plānošanas dokumentiem*”, Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Stratēģijas un Programmas izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentu īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Ventspils valstspilsētas un

Ventspils novada kopīgās attīstības programmai 2021.– 2027. gadam.

Direktora p.i.,

Ietekmes uz vidi novērtējumu daļas vadītāja

(paraksts*)

Iveta Jēgere

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

- Ventspils pilsētas domei, *E.Adresē*.
- Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.